

S P R I E D U M S

Rīgā 2009.gada 6.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments
kopsēdē šādā sastāvā:

kopsēdes priekšsēdētāja	senatore V.Krūmiņa
	senatore J.Briede
	senators A.Guļāns
	tiesnese V.Kakste
	senators J.Neimanis
	senatore I.Skultāne

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes –
Konkurences padomes pārstāvim Mārim Spičkam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz
sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Copy Pro” pieteikumu par Konkurences padomes
2005.gada 9.novembra lēmuma Nr.E02-61 atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu
atbildību „Copy Pro” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada
29.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Izskatot SIA „Invest Plus” 2005.gada 21.jūnija iesniegumu, Konkurences
padome 2005.gada 21.oktobrī pieņēma lēmumu Nr.54, ar kuru atzina, ka no 2003.gada
janvāra līdz 2005.gada februārim pieteicēja sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Copy
Pro” izplatīja sniegto pakalpojumu cenu lapas ar piktogrammu, kurā attēlots zīmogs ar
nospiedumu, kurā iekļauts cita tirgus dalībnieka nosaukums (identificējošs apzīmējums)

Copy General. Pieteicējas cenu lapa, ņemot vērā tās dizainu kopumā, atsevišķi sniegto informāciju un noformējumu, ir līdzīga SIA „Copy General” un SIA „Invest Plus” cenu lapai ar *Copy General* preču zīmi. Tādējādi pieteicēja sniegusi likumā aizliegtu reklāmu, rīkojusies pretēji godīgas konkurences principiem un ir pārkāpusi Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā un 4.panta otrās daļas 6.punktā noteikto aizliegumu. Konkurences padome nolēma:

- 1) aizliegt pieteicējai turpmāk izplatīt cenu lapas ar lēmumā norādīto dizainu;
- 2) uzsākt lietvedību Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma lietā.

[2] 2005.gada 26.oktobrī Konkurences padomes priekšsēdētājs pilnvaroja Konkurences padomes Biroja Negodīgas konkurences un reklāmas daļas vecāko referenti sastādīt un parakstīt pieteicējai protokolu par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu.

[3] 2005.gada 28.oktobrī Konkurences padomes priekšsēdētājs izdeva rīkojumu Nr.70, ar kuru apstiprināja Konkurences padomes amatpersonu sarakstu, kurām ir tiesības sastādīt protokolu par administratīvajiem pārkāpumiem, kas paredzēti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³pantā. Sarakstā tika iekļauts arī Negodīgas konkurences un reklāmas daļas vadītājs un vecākie referenti.

[4] 2005.gada 2.novembrī Konkurences padomes Biroja Negodīgas konkurences un reklāmas daļas vecākā referente sastādīja protokolu Nr.3 par administratīvo pārkāpumu, kurā konstatēja, ka pieteicēja kopš 2003.gada janvāra kopēšanas centrā izplata sniegto pakalpojumu cenu lapas, kuru noformējumā (dizainā) izmantots SIA „Copy General” sniegto pakalpojumu cenu lapu iepriekš izmantotais noformējums (dizains), kā arī laika periodā no 2003.gada janvāra līdz 2005.gada februārim izplatītajās pieteicējas sniegto pakalpojumu cenu lapās piktogrammā, kurā attēlots zīmogs ar nospiedumu, iekļāvusi cita tirgus dalībnieka nosaukumu (identificējošu apzīmējumu) *Copy General*. Konkurences padome 2005.gada 21.oktobrī pieņēmusi lēmumu Nr.54, kurā konstatēja, ka pieteicēja, izplatot tās sniegto pakalpojumu cenu lapas ar lēmumā konstatēto noformējumu (dizainu), ir pārkāpusi

Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā reklāmai izvirzītās vispārīgās prasības un 4.panta otrās daļas 6.punktā noteikto aizliegumu. Protokolā norādīts, ka ar minētajām darbībām pieteicēja izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā.

[5] Ar Konkurences padomes 2005.gada 9.novembra lēmumu Nr. E02-61 konstatēts, ka pieteicēja izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā, un pieteicējai uzlikts naudas sods 800 latu apmērā.

[6] Izskatot lietu pēc pieteicējas pieteikuma par Konkurences padomes 2005.gada 9.novembra lēmuma Nr. E02-61 atcelšanu, ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 18.maija spriedumu pieteikums noraidīts.

[7] Izskatot lietu pēc pieteicējas apelācijas sūdzības, ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 29.aprīļa spriedumu pieteicējas pieteikums apmierināts daļā un atcelts no pieņemšanas dienas Konkurences padomes 2005.gada 9.novembra lēmums Nr.E02-61 daļā, ar kuru pieteicēja sauca pie administratīvās atbildības par Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punkta pārkāpumu, bet daļā, ar kuru pieteicēja sauca pie administratīvās atbildības par Reklāmas likuma 3.panta pirmās daļas pārkāpumu un tai uzlikts naudas sods 800 latu apmērā, pieteikums noraidīts. Administratīvās apgabaltiesas spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[7.1] Gadījumā, ja iestāde konstatē, ka personas sniegtā vai izplatītā reklāma pēc sava rakstura ir tāda, kas sastāv no vairākām savstarpēji saistītām un secīgām darbībām, tad aizliegtas reklāmas sniegšanu un izplatīšanu var uzskatīt par turpinātu administratīvo pārkāpumu. Tādā gadījumā noilguma skaitījums sākams no brīža, kad izdarīta pēdējā nelikumīgā darbība. Tādējādi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma konstatēšanai iestādei ir jākonstatē, ka persona pēdējo reizi aizliegtu reklāmu ir sniegusi/izplatījusi ne vēlāk kā pirms četriem mēnešiem. Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punkta pārkāpums pieteicējas darbībās turpinājies ne ilgāk kā līdz 2005.gada 28.februārim, tātad administratīvais sods varēja tikt piemērots ne vēlāk kā līdz 2005.gada 28.jūnijam.

Tā kā administratīvais sods par Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punkta pārkāpumu pieteicējai piemērots ar 2005.gada 9.novembra lēmumu, tad Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā noteiktais termiņš nav ievērots.

[7.2] Vēl 2005.gada jūlija mēnesī pieteicēja ir izplatījusi cenu lapas, kuru dizains atbilda SIA „Invest Plus” iesniegtajai cenu lapai, proti, cenu lapai, kurā izmantots cita tirgus dalībnieka cenu lapu dizains. No Konkurences likuma 18.panta izsecināms godīgas konkurences pamatprincips, atbilstoši kam par godīgu konkurenci atzīstamas tādas darbības, kuru rezultātā netiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un nerodas konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Pieteicējas veiktās darbības – cita tirgus dalībnieka izstrādātās cenu lapas dizaina izmantošana, attiecīgi neieguldot cenu lapas dizaina izstrādē savus finanšu un citus resursus un tādējādi iegūstot ekonomiskās priekšrocības konkurentu vidū ar negodīgiem paņēmieniem – neatbilst godīgas konkurences principiem. Tādēļ pieteicējas darbībās pamatoti konstatēts Reklāmas likuma 3.panta pirmās daļas pārkāpums, atbildība par ko paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā. Piemērojot pieteicējai sodu par minēto pārkāpumu 2005.gada 9.novembrī, ir tikuši ievēroti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi.

[7.3] Neraugoties uz to, ka lēmums ir nepamatots un atceļams daļā, pieteicējai piemērotās soda naudas apmērs atstājams negrozīts, jo, nosakot pieteicējai uzliedzamo naudas soda apmēru, Konkurences padome citastarp ir ņēmusi vērā pieteicējas sniegto pakalpojumu (cenu lapas izplatīšanas) ilgumu, apjomu, vietu un veidu, kā arī apstākli, ka pieteicēja atzīst savu vainu minētā pārkāpuma izdarīšanā. Cita tirgus dalībnieka nosaukuma (identificējoša apzīmējuma) *Copy General* piktogrammas izņemšana 2005.gada martā no konkrētā dizaina cenu lapas, ko pieteicēja izplatījusi kopš 2003.gada janvāra līdz vismaz 2005.gada 13.jūlijam, nemazina citam tirgus dalībniekam nodarīto kaitējumu, izmantojot tā izstrādātās cenu lapas dizainu un attiecīgi neieguldot cenu lapas dizaina izstrādē savus finanšu un citus resursus un tādējādi iegūstot ekonomiskās priekšrocības konkurentu vidū.

[7.4] Tiesa pievienojusies Administratīvās rajona tiesas secinājumiem par to, ka saskaņā ar Konkurences likuma 5.panta devītās daļas 4.punktu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 247.panta otro daļu Konkurences padomes

priekšsēdētājam ir tiesības izdot arī rīkojumus, kas nosaka, kuras personas ir tiesīgas sastādīt protokolu par administratīvo pārkāpumu.

[7.5] Konkurences padome, uzliekot sodu, ir vērtējusi, vai ir pastāvējuši apstākļi, kas mīkstina administratīvo atbildību. Tiesa konkrētajā lietā nekonstatē nevienu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pantā paredzēto atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstinošu apstākli. Tiesas ieskatā nav pamatota pieteicējas norāde, ka viņas rīcība nav radījusi redzamus zaudējumus trešajai personai, jo šādu zaudējumu pastāvēšanu praktiski vispār ir neiespējami aprēķināt, turklāt, Reklāmas likuma 15.panta piektā daļa neprasa radīto zaudējumu pierādīšanu. Tiesas ieskatā pieteicējai piespriestais sods 800 latu apmērā ir samērīgs ar izdarīto kaitējumu sabiedrībai un ir daudzkārt mazāks nekā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrās daļas sankcijā paredzētais maksimālais sods juridiskajām personām.

[8] Par šādu spriedumu pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību. Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[8.1] Administratīvās atbildības piemērošana saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 7.panta, Administratīvā procesa likuma 11.panta prasībām, balstoties tikai uz Reklāmas likuma 3.pantu nav iespējama, jo 3.panta norma ir ar augstu abstrakcijas pakāpi, kuras saturu piepilda ar konkrētiem Reklāmas likumā iekļautiem reklāmas aizliegumiem, kas atspoguļoti, piemēram, 4.pantā un 8.pantā. Konkurences padome varēja pamatot Reklāmas likuma 3.panta pirmās daļas pārkāpumu tikai tad, ja vienlaikus tiek piemērota, kāda no citām Reklāmas likuma tiesību normām, kas atspoguļo pārkāpuma būtību.

[8.2] Tiesa nav ievērojusi pamatojuma principu, jo administratīvais sods ir uzlikts par Reklāmas likuma pārkāpumu, kur iestāde nav vērtējusi godīgas konkurences principus Konkurences likuma izpratnē.

[8.3] Attiecībā uz Reklāmas likuma 3.panta pirmās daļas piemērošanu arī bija iestājies Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā paredzētais noilgums, jo administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiks tika iztērēts uzraudzības kompetences jomā izdotā lēmuma sagatavošanai.

[8.4] Administratīvajai apgabaltiesai nebija pamata pievienoties Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivācijai attiecībā uz to, ka pieteicējas 2005.gada 13.jūlija vēstulē minēts, ka cenu lapas tiek izplatītas. Šajā vēstulē nav

norādīts, ka tiek izplatītas strīdus cenu lapas (jo gan 2005.gada 21.oktobra lēmums, gan 2005.gada 9.novembra lēmums ir par tām cenu lapām, par kurām sūdzību iesniedza SIA „Invest Plus”), bet gan tas, ka pieteicēja vispār turpina izplatīt cenu lapas. Turklāt lietā ir pierādījumi, ka pieteicēja ir izgatavojusi, apmaksājusi un ar 2005.gada aprīli sākusi izplatīt pilnīgi cita veida cenu lapas.

[8.5] Konkurences padomes priekšsēdētājs nebija tiesīgs, atsaucoties uz Konkurences likuma 5.panta devīto daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 215.⁸ un 246.pantu, izdot 2005.gada 26.oktobra pilnvaru Konkurences padomes biroja vecākajai referentei sastādīt un parakstīt pieteicējai administratīvā pārkāpuma protokolu. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 215.⁸ pantā nebija un nav norādīts, ka lietas var izskatīt Konkurences padomes pilnvarotas amatpersonas. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss norāda, ka lietas izskata Konkurences padome kā koleģiāla institūcija. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 12.oktobra noteikumu Nr.849 „Konkurences padomes nolikums” 13.punktu lēmumus konkurences un reklāmas jomā Konkurences padome pieņem balsojot Konkurences padomes sēdēs. Protokola sastādīšanas pilnvarojumu nevarēja apstiprināt iestādes priekšsēdētājs, bet gan bija jābūt padomes (nevis priekšsēdētāja) apstiprinātam amatpersonu sarakstam atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 247.panta otrajai daļai. Konkurences padome ir pārkāpusi arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.panta trešās daļas 1.punktu un līdz ar to Administratīvā procesa likumā noteikto tiesiskuma principu.

[9] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis un trešās personas pārstāvis nebija ieradies. Senāts konstatēja, ka pieteicējai, pieteicējas pārstāvim un trešajai personai par tiesas sēdes vietu un laiku ir pienācīgi paziņots. Līdz ar to Senāts, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 342.pantu, atzina, ka lietu ir iespējams skatīt bez viņu klātbūtnes. Atbildētājas pārstāvis kasācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[10] Lai piemērotu tiesību normu, kura paredz administratīvo atbildību, un šīs normas tiesiskās sekas, tiesību piemērotājam ir jānoskaidro administratīvā pārkāpuma lietas faktiskie apstākļi, jākonstatē to atbilstība eventuāli piemērojamās tiesību normas

tiesiskā sastāva pazīmēm, jāveic subsumcija un visbeidzot - jākonkretizē tiesiskās sekas, ja piemērotājam ir atstāta rīcības brīvība seku noteikšanā. Taču pirms šo formāloģisko operāciju veikšanas, tiesību piemērotājam ir jāpārbauda administratīvā pārkāpuma lietas pieļaujamība: lietas piekritība, arī – termiņu noilgums.

Izskatāmajā gadījumā lietā pastāv strīds gan par administratīvā pārkāpuma lietas procesuālajiem jautājumiem, gan par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrās daļas piemērošanu.

I

[11] Kasators norāda, ka administratīvā pārkāpuma lietā bija iestājies procesuālo darbību veikšanas termiņu noilgums, kas nepieļāva turpmāku darbību veikšanu lietā un vēl jo vairāk – soda piemērošanu.

[12] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 7.punkts paredz, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, - četru mēnešu laikā no tā atklāšanas dienas. Izskatāmajā gadījumā jēdzienu „pārkāpuma atklāšanas diena” konkretizē Reklāmas likuma 14.panta trešā daļa kopsakarā ar 15.panta ceturtais daļas 5.punktu. Šīs tiesību normas noteic, ka uzraudzības iestāde, izvērtējot reklāmu un konstatējot, ka reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un par administratīvā soda piemērošanu likumā noteiktajā kārtībā. Tātad pārkāpuma atklāšanas diena reklāmas pārkāpumu lietās ir uzraudzības iestādes lēmuma pieņemšanas diena par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Izskatāmajā lietā lēmums par lietvedības uzsākšanu tika pieņemts 2005.gada 21.oktobrī, bet lēmums par administratīvā soda uzlikšanu tika pieņemts 2005.gada 9.novembrī, tādēļ kasācijas sūdzības arguments, ka lietā bija iestājies noilgums, nav pamatots.

II

[13] Kasators norāda, ka administratīvā pārkāpuma lietā protokolu sastādījusi persona, kurai nebija tiesību to darīt, jo Konkurences padomes priekšsēdētājs nebija tiesīgs pilnvarot Konkurences padomes biroja vecāko referenti sastādīt un parakstīt administratīvā pārkāpuma protokolu.

[14] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 246.panta pirmās daļas pirmais teikums noteic, ka par izdarīto administratīvo pārkāpumu protokolu sastāda pilnvarota amatpersona. Tiesības (pilnvaras) sastādīt protokolu var piešķirt likums (kodeksa 247.panta pirmā daļa), taču, ja likumā tas nav noteikts, tad to var noteikt Ministru kabinets, Valsts kontrole, attiecīgā ministrija, Latvijas Banka, Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai institūcija, kura saskaņā ar šo likumu ir pilnvarota izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas (kodeksa 247.panta otrā daļa). Tātad, ja likums neuzskaita personu loku, kuras var sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, tad to var noteikt Ministru kabinets vai institūcija, kura izskata administratīvā pārkāpuma lietu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 215.⁸pants noteic, ka Konkurences padome izskata lietas un uzliek administratīvos sodus par pārkāpumiem, kuri paredzēti šā kodeksa 166.¹³panta otrajā daļā (izņemot lietas, kurās kontroli veikušas un par konkrēto pārkāpumu protokolu sastādījušas citas uzraudzības institūcijas amatpersonas, kas pilnvarotas izskatīt attiecīgā administratīvā pārkāpuma lietas), kā arī 175.⁵ un 175.⁶ pantā. Tātad izskatāmajā gadījumā likumā nav noteikts personu loks, kurām ir tiesības sastādīt protokolu, un institūcija, kura saskaņā ar šo likumu ir pilnvarota izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas, ir Konkurences padome.

[15] Ar jēdzienu „Konkurences padome” apzīmē gan valsts pārvaldes iestādi (Konkurences likuma 4.panta pirmā daļa), gan arī koleģiālu lēmēj institūciju (Konkurences likuma 5.panta pirmās daļas otrais teikums), kura sastāv no priekšsēdētāja un četriem padomes locekļiem. Tāpēc ir izšķirams, kas uz kodeksa 247.panta otrās daļas pamata var izdot iekšēju normatīvo aktu, noteicot amatpersonu loku, kuras ir tiesīgas fiksēt administratīvā pārkāpuma notikumu, izskaidrot pie administratīvās atbildības saucamai personai viņas tiesības un pienākumus.

Lēmumu reklāmas uzraudzības lietā pieņem koleģiāla institūcija – Konkurences padome, tādēļ slēdziens, ka tiesības sastādīt protokolu, var dot tieši šī institūcija, ir formāloģiski pareizs. Taču šāds rezultāts iegūstams, ja neievēro, ka kodeksa 247.panta otrās daļas deleģējuma noteikumi ir vispārināti un attiecas uz plašu institūciju loku, kur lietu organizatoriskā izskatīšanas kārtība un iekšējā institucionālā uzbūve ir atšķirīga.

Konkurences un reklāmas lietās jāievēro Konkurences likuma noteikumi. Tā Konkurences likuma 9.panta pirmā daļa noteic, ka Konkurences padomes darbu nodrošina birojs. Konkurences likuma 9.panta trešās daļas 4.punkts paredz, ka, nodrošinot Konkurences padomes darbību, birojs veic iespējamo šā likuma un Reklāmas likuma pārkāpumu izmeklēšanu. Tāpat birojs sagatavo lietas materiālus izskatīšanai Konkurences padomes sēdēs. Tāpēc Senāts uzskata, ka reklāmas lietās ar kodeksa 247.panta otrās daļas jēdzienu „institūcija” ir saprotama valsts pārvaldes iestāde – Konkurences padome.

Nav atrodama nekāda praktiska nozīme tādām interpretācijas rezultātam, kas liktu domāt, ka pilnvarojums sastādīt protokolu ir piešķirts tieši koleģiālajai padomei, ja no Konkurences likuma normām redzams, ka padome organizatorisku darbu neveic. Turklāt padomei ir saistoši padomes priekšsēdētāja rīkojumi organizatoriskos jautājumos.

Ievērojot iepriekšminēto, Senāts atzīst, ka Konkurences padomes priekšsēdētājs, vadot ikdienas Konkurences padomes darbu, varēja uzdot Konkurences padomes biroja darbiniecei sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu. Lai arī šāds dokuments izskatāmajā lietā ir nosaukts kā pilnvara, tomēr pēc juridiskās nozīmes tas ir iekšējs rīkojuma dokuments. Biroja amatpersonai šajās tiesiskajās attiecībās nebija privātautonomijas, tādēļ nav pamata uzskatīt, ka Konkurences padomes priekšsēdētājs ir izdevis civiltiesiska rakstura pilnvaru. Tāpat acīmredzami nepamatots ir kasācijas sūdzības arguments, ka Konkurences padome ir pārkāpusi Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.panta trešās daļas 1.punktu, jo lietā privātpersona nav izdevusi administratīvo aktu.

III

[16] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punkts paredz, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir jāizbeidz, ja notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Tādēļ pārbaudāms, vai izskatāmajā lietā ir pārkāpuma sastāvs.

[17] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³pants paredz administratīvo atbildību par reklāmas noteikumu pārkāpšanu. Panta sadalīts divās daļās. Pirmā daļa paredz tiesiskas sekas (administratīvo atbildību) par reklāmas sniegšanas vai izplatīšanas kārtības pārkāpumiem. Panta otrā daļa paredz administratīvo atbildību par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu. Normās lietoto jēdzienu „noteiktā kārtība” vai „likumā aizliegta reklāma” saturu tuvāk paskaidro Reklāmas likuma normas.

Reklāmas likumā ietverti speciāli aizliegumi, piemēram, likuma 4. un 5.pantā, 8.panta pirmajā daļā. Vienlaikus Reklāmas likumā atrodas vispārēja rakstura aizliegumi, kuri pat nav formulēti nolieguma (aizliegts) formā, bet gan pozitīvā (jāatbilst) formā.

Tā Reklāmas likuma 3.panta pirmā daļa paredz, ka reklāmai jābūt likumīgai, patiesai un objektīvai, tā veidojama saskaņā ar godprātīgu reklāmas praksi. Reklāma nedrīkst mazināt sabiedrības uzticēšanos reklāmai, un tai jāatbilst godīgas konkurences principiem.

Reklāmas izplatītājam ir jāievēro ne tikai Reklāmas likuma speciālie aizliegumi, bet arī vispārēja rakstura aizliegumi, jo pretējā gadījumā netiktu sasniegtas divas galvenās likuma vērtības – personas un sabiedrības aizsardzība un godīgas konkurences aizsardzība.

[18] Katrs tiesību normā lietotais jēdziens var būt ar dažādu saturiskās noteiktības pakāpi: cits vairāk, cits mazāk noteikts. Pilnīgi noteikti jēdzieni ir tikai jēdzieni, kas apzīmē skaitu, svaru un mēru. Tiesību normā var tikt lietoti arī augstas abstrakcijas jēdzieni jeb nenoteiktie tiesību jēdzieni. Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā to ir vairāk nekā turpmākajos aizliegumos. Te var minēt jēdzienus "godprātīga reklāmas prakse", "sabiedrības uzticēšanos mazinoša reklāma", arī – "godīgas konkurences principi".

Senāts piekrīt, ka no tiesiskas valsts principa izrietošais tiesiskās drošības princips liedz piemērot sankcijas par ārkārtīgi abstrakta satura tiesību normu pārkāpšanu, jo persona nevar skaidri prognozēt, kā tiesību piemērotājs šo normu konkretizēs individuālā gadījumā. Tomēr izskatāmajā gadījumā Senāts nekonstatē, ka cita konkurējošā komersanta lietotā produkta dizaina neatļauta lietošana radītu šaubas, vai šādas darbības ir vērtējamas kā godīgas.

[19] Administratīvā akta pamatojumā var izmantot tiesību normas ar dažādu pakāpju jēdzienisko noteiktību, arī nenoteiktu tiesību jēdzienu. Ja piemērotā tiesību normā nav nenoteikta tiesību jēdziena, iestāde pamatojumā norāda normas pazīmi un faktisko apstākļu subsumcijas soļus un subsumcijas rezultātu. Savukārt, ja piemērotā tiesību normā ir nenoteikts tiesību jēdziens, no pamatojuma ir jābūt redzamam, ka iestāde ir veikusi nenoteiktā tiesību jēdziena konkretizāciju, izdalījusi atsevišķus vērtējumam būtiskos kritērijus un pakārtojusi tiem lietas būtiskos apstākļus.

Izskatāmajā gadījumā Senāts ievēro, ka Konkurences padomes lēmumā ir sniegts pietiekams godīgas konkurences principa konkretizējums, salīdzinot notikušā faktiskos apstākļus ar principa saturiskajiem elementiem. Konkurences padome lēmumā par pārkāpuma konstatēšanu un arī daļēji lēmumā par soda uzlikšanu ir norādījusi, ka pieteicēja ar negodīgiem paņēmieniem, izmantojot cita tirgus dalībnieka īpašumu bez tā piekrišanas, neieguldot savus līdzekļus un darbu dizaina izstrādē, bet pārņemot no cita tirgus dalībnieka, ir ieguvusi ekonomiskas priekšrocības konkurentu vidū tirgū.

Senāts nekonstatē, ka Administratīvā apgabaltiesa būtu pati piešķirusi pārsūdzētajam Konkurences padomes lēmumam citu pamatojumu.

[20] Jautājumā par lietas faktiskajiem apstākļiem, Administratīvā apgabaltiesa ir pievienojusies Administratīvās rajona tiesas secinājumam, ka 2005.gada jūlijā pieteicēja ir izplatījusi cenu lapas ar cita komersanta lietoto cenu lapu dizainu. Šādu secinājumu tiesa izdarījusi, novērtējot lietā esošo pierādījumu – pieteicējas 2005.gada 13.jūlija vēstuli kopsakarā ar citiem pierādījumiem.

Senāts nekonstatē, ka Administratīvā apgabaltiesa būtu novērtējusi pierādījumu neatbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.pantam, jo vēstulē norādīts, ka *uz šo brīdi* (lasi – 2005.gada 13.jūliju) pieejamais cenu lapas dizains ir: lapas Z veida

locījums, sadalot lapu trīs daļās, pieteicējas logo novietots gareniski, ir iekļauts punktotais aplis. Ja tiesa ievērotu pieteicējas iesniegtos pierādījumus – 2005.gada 20.aprīļa rēķinu, 2005.gada 4.aprīļa pieņemšanas-nodošanas aktu, kas pieteicējas ieskatā apliecina jaunā dizaina cenu lapu lietošanu, tad rastos loģiska pretruna, kādēļ 2005.gada 13.jūlija vēstulē pati pieteicēja sniedz tā brīža lietotās cenas lapas aprakstu, kas vairs neatbilst jaunās cenu lapas dizainam. Tādēļ Senāts noraida kasācijas sūdzības argumentu, ka lietā nepareizi novērtēti pierādījumi par cenu lapu izplatīšanas faktiskajiem apstākļiem.

IV

[21] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrā daļa paredz, ka par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām – līdz desmittūkstoš latiem. Konkretizējot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³panta otrās daļas tiesiskās sekas, Konkurences padomei ir piešķirta rīcības brīvība likumā noteiktajās robežās. Tiesisko seku samērība ir apsverama ikreiz, kad iestādei ir rīcības brīvība tiesisko seku noteikšanā. Tāpat seku samērība ir apsverama, pārbaudot lēmuma tiesiskumu.

Administratīvā apgabaltiesa ir konstatējusi, ka lēmumā par soda uzlikšanu ir atspoguļoti rīcības brīvības izmantošanas apsvērumi un pieteicējai nav noteikts maksimālais sods. Saskaroties ar apstākli, ka par vienu no pieteicējas pārkāpumiem tiesas ieskatā bija iestājies noilgums soda piemērošanai, tiesa novērtējusi iestādes uzrādītos apsvērumus soda apmēra noteikšanai un secinājusi, ka tie ir vienlīdz nozīmīgi arī otra pieteicējas pārkāpuma gadījumā.

Šādos apstākļos Senāts nekonstatē, ka pieteicējai piemērotās tiesiskās sekas būtu noteiktas, neizvērtējot to samērību. Ja kādi no tiesisko seku izvēli pamatojošiem apstākļiem atkristu, tad varētu pārmest, ka tiesisko seku konkretizācijas rezultāts vairs nav taisnīgs un noteiktās sekas būtu pārskatāmas. Tā kā izskatāmajā lietā tiesisko seku konkretizācijas pamatā esošie apsvērumi nemainījās, arī atkrītot viena pārkāpuma sastāvam, un pieteicējai nebija noteikts maksimālais sods, tiesiskās sekas joprojām var tikt uzskatītas par samērīgām pret atlikušā pārkāpuma sastāvu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 29.aprīļa spriedumu, bet sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Copy Pro” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Kopsēdes priekšsēdētāja senatore	(<i>paraksts</i>)	V.Krūmiņa
Senatore	(<i>paraksts</i>)	J.Briede
Senators	(<i>paraksts</i>)	A.Guļāns
Tiesnese	(<i>paraksts</i>)	V.Kakste
Senators	(<i>paraksts</i>)	J.Neimanis
Senatore	(<i>paraksts</i>)	I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS

Senators J.Neimanis

Rīgā 2009.gada 6.februārī